

ПРЕЖИВЕАНИТЕ БОРЦИ ОД ГРАЃАНСКАТА ВОЈНА ВО ГРЦИЈА: ЛЕФТЕРИЈА БАКАРОВА-МАЈНОВА

Сеќавања

"Во 1949 година од Крушоради нè однесоа во Попадија, а потоа во подножјето на Кајмакчалан-Топлиците. Имавме по 16 години. Партизаните ни носеа храна, а ние плетевме чорапи за нив. Таму бевме еден месец. Одговорниот нè собра во една куќа и нè нареди во редови, прво големите, а потоа помалите девојчиња. Повозрасните девојки ги однесоа во планините, а нас помалите нè вратија во Крушоради, односно таму од каде што и нè зедеа", се потсетува Лефтерија Бакарова-Мајнова.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

СРПСКИТЕ ГРАНИЧАРИ НЕ НИ ДОЗВОЛУВАА ДА ЈА ПРЕМИНЕМЕ ГРАНИЦАТА, ТАМУ СПИЕВМЕ ЕДНА ВЕЧЕР. СЕПАК, НАРЕДНИОТ ДЕН ПЕШ ДОЈДОВМЕ ВО ЖИВОЈНО, БИТОЛА

ЧУВАВ СТРАЖА ВО СЕЛОТО И ПРЕНЕСУВАВ ПИСМА ЗА ПАРТИЗАНИТЕ

Лефтерија Бакарова-Мајнова е родена во 1933 година во селото Овчарани. На двегодишна возраст била донесена во Крушоради. Три одделенија од основното училиште завршила на грчки јазик. Раскажува како постарите луѓе навечер организирано ги носеле во вечерно училиште за да учат грчки јазик. Во периодот пред насилно да ја мобилизираат, таа и нејзините врнички чувале стража во селото и ги пренесувале писменцата за партизаните.

"Во 1949 година од Крушоради нè однесоа во Попадија, а потоа во подножјето на Кајмакчалан-Топлиците. Имавме по 16 години. Партизаните ни носеа храна, а ние плетевме чорапи за нив. Таму бевме еден месец. Одговорниот нè собра во една куќа и нè нареди во редови, прво големите, а потоа помалите девојчиња. Повозрасните девојки ги однесоа во планините, а нас помалите нè вратија во Крушоради, односно таму од каде што и

нè зедеа", се потсетува Мајнова.

Таа го прераскажува и загинавањето на дедото на актуелниот македонски премиер Никола Груевски, Коле Груевски, кој заедно со нејзиниот татко Стево Бакаров, како грчки војник учествувал во Грчко-италијанската војна.

"Имав седум-осум години и заедно со другарка ми Сијка си игравме во селото. Одеднаш во близина здогледав партизани, скриени во една грмушка. И велам на Сијка - да одиме да видиме дали можеби е татко ми. Не отидовме, но сепак моето претчувство беше точно. Вечерта кога дојдов дома дојде и татко ми. Во нашата куќа дојдоа и најблиските на Коле Груевски, а татко ми раскажуваше како загинал дедото на сегашниот премиер. Всушност, на Ипиро (грчка територија населена со муслиманско население) четири другари биле сместени во шатор. Додека муабетеле монархофашистите почнале да пукаат. Татко ми по-

бегнал од шаторот и им рекол на останатите да излезат и тие за да не падне некое ѓуле врз нив и да ги убие. Од шаторот излегле само двајца, Коле рекол дека не се плаши и заедно со уште еден другар останал во него. Но, во меѓувреме паднало ѓуле врз шаторот и загинале и двајцата, Коле и другар му. Другите двајца останале живи и по подолго време тргнале во селото Крушоради".

Мајнова вели дека кон крајот на 1949 година им соопштиле оти ќе има жестоки борби и дека треба да бегаат. Таа и нејзините родители дошле до границата.

"Едни бегаа ноќе, други дење. Додека се движевме кон границата монархофашистите пукаа. Но, само што влеговме на другата страна од границата, топот почна да пука во нашите села. Кога нè видоа српските граничари, не нè пуштаа, па така на границата спиевме една вечер. Сепак, наредниот ден пеш дојдовме во Живојно-Битола, каде го чекавме Божик. Татко ми беше многу болен. Наредниот ден со камиони нè однесоа во Битола, татко ми со брза помош го пренесоа во болница каде и остана, додека нас нè пренесоа во Браилово. Кога одевме за Скопје го донесоа и татко ми. Потоа, со моите родители, и другите луѓе, заминавме за Тресонче. Таму нè сместија во приватни напуштени куќи", објаснува соговорничката.

Во 1950 година Мајнова дошла во Скопје. Вели дека на сите кои потекнувале од Егејскиот дел на Македонија властите им направиле мали куќички во скопската населба Бутел и ги вработиле во лозарството. Таа и денес живее во оваа населба.

(Серијата "Сеќавања" се реализира во соработка со Ташко Јованов)